

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

2004

2009

Έγγραφο συνόδου

ΤΕΛΙΚΟ
A6-0015/2007

29.1.2007

ΕΚΘΕΣΗ

σχετικά με την εφαρμογή του σχεδίου κοινοτικής δράσης για την εξάλειψη της παράνομης αλιείας καθώς και της αλιείας που διεξάγεται χωρίς την υποβολή εκθέσεων και την εφαρμογή κανόνων (2006/2225(INI))

Επιτροπή Αλιείας

Εισηγήτρια: Marie-Hélène Aubert

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σελίδα
ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ.....	3
ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ.....	12
ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ.....	23

ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με την εφαρμογή του σχεδίου κοινοτικής δράσης για την εξάλειψη της παράνομης αλιείας καθώς και της αλιείας που διεξάγεται χωρίς την υποβολή εκθέσεων και την εφαρμογή κανόνων (2006/2225(INI))

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής με τίτλο «Σχέδιο κοινοτικής δράσης για την εξάλειψη της παράνομης αλιείας καθώς και της αλιείας που διεξάγεται χωρίς την υποβολή εκθέσεων και την εφαρμογή κανόνων» (COM(2002)0180) και τα σχετικά συμπεράσματα του Συμβουλίου της 11ης Ιουνίου 2002,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 20ής Νοεμβρίου 2002 σχετικά με το σχέδιο κοινοτικής δράσης για την εξάλειψη της παράνομης αλιείας καθώς και της αλιείας που διεξάγεται χωρίς την υποβολή εκθέσεων και την εφαρμογή κανόνων¹,
- έχοντας υπόψη τις τριετείς ανακοινώσεις της Επιτροπής για την παρακολούθηση της εφαρμογής της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής (ΚΑΛΠ) και των αντίστοιχων ψηφισμάτων του Κοινοβουλίου σχετικά με αυτό το θέμα,
- έχοντας υπόψη τις ετήσιες ανακοινώσεις της Επιτροπής και τα αντίστοιχα ψηφίσματα σχετικά με τη συμπεριφορά που παραβιάζει σοβαρά τους κανόνες της ΚΑΛΠ,
- έχοντας υπόψη το διεθνές σχέδιο δράσης του Οργανισμού Τροφίμων και Γεωργίας των Ηνωμένων Εθνών (FAO) σχετικά με την παράνομη, μη δηλωθείσα και ανεξέλεγκτη αλιεία, καθώς τα τεχνικά έγγραφα που εγκρίθηκαν ακολούθως από τον FAO,
- έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 768/2005 του Συμβουλίου της 25ης Απριλίου 2005 για την ίδρυση Κοινοτικής Υπηρεσίας Ελέγχου της Αλιείας², και ιδιαίτερα το άρθρο 3, στοιχείο η) αυτού,
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 13ης Δεκεμβρίου 2001 σχετικά με τον ρόλο των σημαιών ευκαιρίας στον τομέα της αλιείας³,
- έχοντας υπόψη την Πράσινη Βίβλο με τίτλο "Προς μια μελλοντική θαλάσσια πολιτική για την Ένωση: Ένα ευρωπαϊκό όραμα για τους ωκεανούς και τις θάλασσες (COM(2006) 0275),
- έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 7ης Σεπτεμβρίου 2006 σχετικά με την έναρξη διαδικασίας διαλόγου με θέμα την κοινοτική θεώρηση των συστημάτων οικολογικής επισήμανσης των αλιευτικών προϊόντων⁴,

¹ ΕΕ C 25 E της 29.1.2004, σελ. 179.

² ΕΕ L 128 της 21.5.2005, σ. 1.

³ ΕΕ C 177 E της 25.7.2002, σελ. 324.

⁴ Εγκριθέντα κείμενα, P6_TA(2006)0347.

- έχοντας υπόψη το άρθρο 45 του Κανονισμού του,
  - έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Αλιείας (Α6-0015/2007),
- A. λαμβάνοντας υπόψη ότι η παράνομη, μη δηλωθείσα και ανεξέλεγκτη αλιεία αποτελεί μείζον πρόβλημα σε ολόκληρο τον κόσμο, το οποίο προκαλεί σημαντική υποβάθμιση του περιβάλλοντος, συμβάλλει στην εξάντληση των εμπορικών και μη εμπορικών αλιευτικών αποθεμάτων και άλλων ειδών και επιφέρει δυσχέρειες σε κοινότητες που εξαρτώνται από την αλιεία για την επιβίωσή τους, τόσο σε αναπτυσσόμενες όσο και σε ανεπτυγμένες χώρες,
- B. λαμβάνοντας υπόψη ότι η καταπολέμηση της παράνομης, μη δηλωθείσας και ανεξέλεγκτης αλιείας έχει παρεμποδιστεί από παράγοντες όπως η χρήση σημαιών ευκαιρίας, οι μεταφορτώσεις στην ανοιχτή θάλασσα, η έλλειψη επαρκούς λιμενικού ελέγχου και η ανεπαρκής συνεργασία μεταξύ των ελεγκτικών αρχών,
- Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, σύμφωνα με τον ορισμό του FAO για την παράνομη, μη δηλωθείσα και ανεξέλεγκτη αλιεία, η "παράνομη αλιεία" αφορά δραστηριότητες που πραγματοποιούνται από σκάφη κατά παράβαση των νόμων και κανονισμών κρατών που ανήκουν σε περιφερειακή οργάνωση διαχείρισης της αλιείας (ΠΟΔΑ), η μη δηλωθείσα αλιεία αφορά δραστηριότητες που έχουν δηλωθεί με εσφαλμένα στοιχεία ή που δεν έχουν δηλωθεί στην αρμόδια εθνική αρχή ή την αντίστοιχη ΠΟΔΑ, και η ανεξέλεγκτη αλιεία αφορά δραστηριότητες που ασκούνται από σκάφη χωρίς εθνικότητα ή υπό τη σημαία κράτους που δεν ανήκει σε συγκεκριμένη ΠΟΔΑ, κατά παράβαση των μέτρων διατήρησης και διαχείρισης του εν λόγω οργανισμού,
- Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, αν και οι δραστηριότητες παράνομης, μη δηλωθείσας και ανεξέλεγκτης αλιείας μπορούν να σημειωθούν σε οποιοδήποτε τμήμα του στόλου, οι σημαντικότερες επιπτώσεις της παρατηρούνται στο τμήμα της αλιείας ανοιχτής θάλασσας, η οποία διεξάγεται κατά προτίμηση στα διεθνή ύδατα και στην ηπειρωτική υφαλοκρηπίδα αναπτυσσόμενων χωρών με ελλιπή μέσα ελέγχου, γεγονός το οποίο συνεπάγεται ότι η δράση της Ευρωπαϊκής Ένωσης πρέπει να επικεντρωθεί σε αυτούς τους τομείς και στο εν λόγω τμήμα του στόλου,
- Ε. λαμβάνοντας υπόψη ότι τα σκάφη ανοιχτής θάλασσας που αναλαμβάνουν παράνομη, μη δηλωθείσα και ανεξέλεγκτη αλιεία συντελούν στην εξασθένηση των κοινωνικών συνθηκών και των συνθηκών διαβίωσης και εργασίας των πληρωμάτων,
- ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η παράνομη, μη δηλωθείσα και ανεξέλεγκτη αλιεία καθώς και οι δραστηριότητες εμπορίας που συνδέονται με αυτήν συνιστούν επίσης αθέμιτο ανταγωνισμό για τους αλιείς και τους εμπορικούς παράγοντες που συμμορφώνονται προς τους κανόνες που ορίζονται από τη νομοθεσία, συμπεριλαμβανομένης της νομοθεσίας της ΕΕ, των κρατών μελών της και άλλων χωρών, καθώς και των μέτρων διαχείρισης που έχουν συμφωνηθεί από ΠΟΔΑ,
- Ζ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση και τα κράτη μέλη της πρέπει να αυξήσουν την αφοσίωσή τους στην καταπολέμηση όλων των μορφών παράνομης αλιείας, αλλά και ότι είναι επίσης απαραίτητο να γίνεται διάκριση μεταξύ των παραβάσεων κοινοτικών κανόνων από κοινοτικά σκάφη και της παράνομης, μη δηλωθείσας και ανεξέλεγκτης

αλιείας όπως ερμηνεύεται σε διεθνές επίπεδο, και έχοντας κατά νου ότι οι δραστηριότητες που ασκούνται στο πλαίσιο της ΚΑΠ είναι όντως ελεγχόμενες, γεγονός το οποίο σημαίνει ότι η καταπολέμηση των δύο αυτών δραστηριοτήτων στην πλειονότητα των περιπτώσεων προϋποθέτει διαφορετικές διαδικασίες,

- H. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ίδια η Επιτροπή αναγνωρίζει τη δυσκολία διαφοροποίησης μεταξύ νόμιμων και παράνομων αλιευμάτων, ιδίως σε ορισμένες περιπτώσεις όπου οι ιχθύες οι οποίοι εκφορτώνονται είναι κατεψυγμένοι, ή όπου υπάρχουν εμπορικά δίκτυα με τρίτες χώρες και οι ιχθύες έχουν υποστεί επεξεργασία πριν από τη διάθεσή τους στην ευρωπαϊκή αγορά,
- ΙΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι ΠΟΔΑ αποτελούν το καλύτερο μέσο καταπολέμησης της παράνομης, μη δηλωθείσας και ανεξέλεγκτης αλιείας σε διεθνές επίπεδο και ότι η συμμετοχή μας σε αυτές μας παρέχει τη δυνατότητα να θεσπίσουμε κοινές δράσεις και να μιλήσουμε ομόφωνα στους αρμόδιους διεθνείς οργανισμούς,
- ΙΒ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ύπαρξη ενός αποτελεσματικού και συνεκτικού συστήματος ελέγχου αποτελεί καίρια συνιστώσα για την αειφόρο διατήρηση και πολιτική διαχείρισης των πόρων και συνεπάγεται όχι απλώς θέσπιση περιοριστικότερων μέτρων αλλά και καλύτερη και δικαιότερη εφαρμογή των ήδη υφιστάμενων μέτρων,
- ΙΓ. έχοντας επίγνωση της σημασίας της ανταλλαγής πληροφοριών και της διεθνούς συνεργασίας για την καταπολέμηση της παράνομης, μη δηλωθείσας και ανεξέλεγκτης αλιείας,
- ΙΔ. λαμβάνοντας υπόψη ότι τα κέρδη που προκύπτουν από την παράνομη, μη δηλωθείσα και ανεξέλεγκτη αλιεία συντελούν ενδεχομένως, σε ορισμένες περιπτώσεις, στη χρηματοδότηση δραστηριοτήτων οργανωμένων εγκληματικών κυκλωμάτων,
1. επαναλαμβάνει τη δέσμευσή του για την καταπολέμηση όλων των μορφών παράνομης, μη δηλωθείσας και ανεξέλεγκτης αλιείας, όπως εκφράζεται στο προαναφερθέν ψήφισμά του της 20ής Νοεμβρίου 2002·
  2. χαιρετίζει την πρόοδο που έχει σημειωθεί σε διεθνές επίπεδο, καθώς και από την ΕΕ στην καταπολέμηση της παράνομης, μη δηλωθείσας και ανεξέλεγκτης αλιείας, αλλά θεωρεί ότι το φαινόμενο εξακολουθεί να κλιμακώνεται και ότι, κατά συνέπεια, απαιτούνται περαιτέρω προσπάθειες·
  3. θεωρεί ότι η έκταση της διεξαγωγής παράνομης, μη δηλωθείσας και ανεξέλεγκτης αλιείας, η ποικιλία των παραγόντων που συμβάλλουν σε αυτήν και το ευρύ φάσμα νομικών, υλικοτεχνικών και χρηματοοικονομικών εργαλείων που απαιτούνται για την καταπολέμησή της είναι τέτοια που επιβάλλουν τη διεθνή συνεργασία σε όλα τα επίπεδα, συμπεριλαμβανομένων των διαφόρων γενικών διευθύνσεων της Επιτροπής (ειδικότερα, αλλά όχι μόνον, των γενικών διευθύνσεων αλιείας και θαλάσσιων υποθέσεων, εμπορίου, ανάπτυξης, καθώς και υγείας και προστασίας των καταναλωτών), του Συμβουλίου, των επιμέρους κρατών μελών και της διεθνούς κοινότητας· είναι της γνώμης, προς τούτο, ότι η Πράσινη Βίβλος σχετικά με μια νέα θαλάσσια πολιτική για την Ένωση θα μπορούσε να χρησιμεύσει ως πλαίσιο συνεργασίας βάσει του οποίου η καταπολέμηση της παράνομης, μη δηλωθείσας και ανεξέλεγκτης αλιείας θα μπορούσε να προσεγγιστεί

αποτελεσματικότερα·

4. θεωρεί ότι η σημασία της Ευρωπαϊκής Ένωσης παγκοσμίως, όπου εμφανίζεται με διάφορους ρόλους ως μείζονα αλιευτική δύναμη και ως η μεγαλύτερη αγορά ιχθύων στον κόσμο, της επιβάλλει να βρίσκεται στην πρώτη γραμμή του αγώνα κατά της παράνομης, μη δηλωθείσας και ανεξέλεγκτης αλιείας·
5. επισημαίνει ότι η ΕΕ συγκαταλέγεται μεταξύ των πλουσιότερων και των πιο προηγμένων τεχνολογικά οντοτήτων και ότι βασίζεται στο κράτος δικαίου, και κατά συνέπεια οφείλει να διευρύνει και να εντείνει τις προσπάθειές της για την καταπολέμηση της παράνομης, μη δηλωθείσας και ανεξέλεγκτης αλιείας·
6. θεωρεί ότι η ΕΕ μπορεί να δρα με αξιοπιστία στην παγκόσμια σκηνή μόνον εάν έχει ήδη αναλάβει αποτελεσματική δράση κατά της εμπλοκής της ίδιας στη διεξαγωγή παράνομης, μη δηλωθείσας και ανεξέλεγκτης αλιείας τόσο σε κοινοτικά χωρικά ύδατα όσο και από κοινοτικά σκάφη ή σκάφη κοινοτικών συμφερόντων εκτός ΕΕ·
7. προτρέπει την Επιτροπή να βοηθήσει τις αναπτυσσόμενες χώρες, προπάντων αυτές με τις οποίες έχει συνάψει αλιευτικές συμφωνίες, να συμμορφωθούν πλήρως με τις δεσμεύσεις του ανωτέρω διεθνούς σχεδίου δράσης που αποσκοπεί στην πρόληψη της παράνομης αλιείας, συντελώντας στην ενίσχυση των ανεπαρκών μέσων που διαθέτουν οι χώρες αυτές, περιλαμβάνοντας ειδικές δράσεις στις νέες συμφωνίες εταιρικής σχέσης·
8. επαναλαμβάνει την πεποίθησή του ότι ένα σημαντικό και αυτονόητο πρώτο βήμα για την Ευρωπαϊκή Ένωση είναι, κατά πρώτον, η πλήρης εφαρμογή των υφιστάμενων διατάξεων της ΚΑΛΠ και της λοιπής σχετικής κοινοτικής νομοθεσίας κατά τρόπο αποτελεσματικό, δίκαιο και αυστηρό, ώστε να μειωθεί η μη δηλωθείσα και παράνομη αλιεία από κοινοτικά σκάφη και σε κοινοτικά ύδατα, και κατά δεύτερον, η πρόληψη της εκφόρτωσης και διάθεσης προϊόντων παράνομων αλιευμάτων από περιοχές εκτός της ΕΕ· επισημαίνει ότι τα εν λόγω καθήκοντα βαρύνουν πρωτίστως τις κυβερνήσεις των κρατών μελών, κατ' εφαρμογή της κοινοτικής νομοθεσίας και ως κράτη λιμένες
9. προτρέπει την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να ενισχύσουν τους μηχανισμούς αποτροπής (εποπτεία, έλεγχος, κυρώσεις, κλπ.) και να προτείνουν μέτρα που θα καταστήσουν δυνατή την πρόληψη των παραβάσεων και τη βελτίωση της εφαρμογής των υφιστάμενων κανόνων·
10. επισημαίνει ότι η περιορισμένη ανιχνευσιμότητα των αλιευμάτων επιφέρει σύγχυση όσον αφορά την προέλευσή τους, καθιστώντας δύσκολη ή αδύνατη τη διάκριση μεταξύ νόμιμων και παράνομων αλιευμάτων·
11. θεωρεί απαραίτητη τη βελτίωση της βοήθειας και της συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών προκειμένου να ενισχυθούν οι έλεγχοι και η εποπτεία και να προωθηθούν τα μέτρα κανονιστικής ρύθμισης του εμπορίου που θα καταστήσουν δυνατό τον προσδιορισμό της προέλευσης των αλιευμάτων που εκφορτώνονται·
12. θεωρεί απαραίτητη την ενίσχυση του ελέγχου των εκφορτώσεων και των μεταφορτώσεων κατεψυγμένων ιχθύων από τρίτες χώρες εκ μέρους του κράτους λιμένα, καθώς και τη βελτίωση της συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών και των εν λόγω χωρών·

13. υπενθυμίζει το ψήφισμά του της 7ης Σεπτεμβρίου 2006 σχετικά με την οικολογική επισήμανση και επαναλαμβάνει την πεποίθησή του ότι οι βελτιώσεις στην ανιχνευσιμότητα των αλιευμάτων από το δίκτυο στο πιάτο που απαιτούνται από τα συστήματα οικολογικής επισήμανσης θα αποτελούσαν σημαντική βοήθεια στον εντοπισμό των ιχθύων παράνομης, μη δηλωθείσας και ανεξέλεγκτης αλιείας και την παρεμπόδιση της πρόσβασής τους στην αγορά της ΕΕ· καλεί την Επιτροπή να υποβάλει την πρότασή της σχετικά με την οικολογική επισήμανση έως τον Ιούνιο του 2007·
14. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να εντείνουν τις προσπάθειές τους για την υλοποίηση των 15 δράσεων που περιλαμβάνονται στο σχέδιο κοινοτικής δράσης για την παράνομη, μη δηλωθείσα και ανεξέλεγκτη αλιεία όπως συμφωνήθηκε το 2002, ειδικότερα δε:
- i. να εγγυηθούν την ίση μεταχείριση των οικονομικών παραγόντων, αποθαρρύνοντας αυτούς εντός της Κοινότητας που επιθυμούν να χρησιμοποιήσουν σημαίες ευκαιρίας·
  - ii. να ενσωματώσουν κανόνες στην κοινοτική νομοθεσία για την απαγόρευση του εμπορίου αλιευμάτων που προέρχονται από παράνομη, μη δηλωθείσα και ανεξέλεγκτη αλιεία·
  - iii. να θεσπίσουν δεσμευτικούς κανόνες ελέγχου και επιθεώρησης βάσει ενός κοινού νομικού πλαισίου σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση·
  - iv. να επεκτείνουν την ενημερωτική εκστρατεία της Κοινότητας ούτως, ώστε να αυξηθεί η ευαισθητοποίηση του κοινού για την έκταση και τη σοβαρότητα του φαινομένου της παράνομης, μη δηλωθείσας και ανεξέλεγκτης αλιείας
  - v. να προαγάγουν λεπτομερή σχέδια ελέγχου και επιθεώρησης για κάθε ΠΟΔΑ στην οποία υπάγεται η ΕΕ·
  - vi. να μεριμνήσουν ώστε να διασφαλιστεί ότι η κάλυψη από ΠΟΔΑ θα επεκταθεί, προκειμένου να συμπεριλάβει όλα τα σημαντικά είδη ιχθύων στους ωκεανούς του κόσμου, συμπεριλαμβανομένων των βενθοπελαγικών ειδών, των μικρών πελαγικών ειδών και των άκρως μεταναστευτικών ειδών·
  - vii. να συμβάλουν ενεργά στην κατάρτιση και αναθεώρηση, κατά το δοκούν, των εγκεκριμένων από τις ΠΟΔΑ καταλόγων σκαφών που υπονομεύουν τα μέτρα διατήρησης, μεταξύ άλλων με την παροχή θέασης· να ενθαρρύνουν την εφαρμογή εμπορικών κυρώσεων σε κράτη υπό τη σημαία των οποίων πλέουν τα εν λόγω σκάφη·
  - viii. να προωθήσουν την έγκριση ενιαίων σχεδίων δράσης από τις ΠΟΔΑ, προωθώντας τα αποτελεσματικότερα δυνατά μέτρα·
  - ix. να εργαστούν ενεργά για την προαγωγή της θέσπισης συστημάτων τεκμηρίωσης αλιευμάτων, αρχής γενομένης από τα πλέον απειλούμενα είδη, και να διασφαλίσουν ότι τα αλιεύματα στα οποία επιτρέπεται η είσοδος στην κοινοτική αγορά δεν έχουν αλιευθεί παράνομως·

- x. να ενισχύσουν τη διεθνή συνεργασία στο πλαίσιο του δικτύου MCS (παρακολούθηση, έλεγχος και εποπτεία), καθώς και στο πλαίσιο περιφερειακών συστημάτων με στόχο τη θέσπιση, υπό την αιγίδα του FAO, ενός διεθνούς συστήματος πληροφοριών για τα αλιευτικά σκάφη ανοιχτής θάλασσας·
- xi. να ορίσουν έναν «ουσιαστικό δεσμό» μεταξύ ενός αλιευτικού σκάφους και της σημαίας υπό την οποία πλέει·
- xii. να καθορίσουν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του κράτους λιμένος·
- xiii. να στηρίξουν τις αναπτυσσόμενες χώρες όσον αφορά την ικανότητά τους να παρακολουθούν τις αλιευτικές δραστηριότητες στα χωρικά τους ύδατα και να καταπολεμούν την παράνομη, μη δηλωθείσα και ανεξέλεγκτη αλιεία·
15. χαιρετίζει τη συμπερίληψη στο πρόγραμμα εργασίας της Επιτροπής για το 2007 μίας δέσμης για την παράνομη, μη δηλωθείσα και ανεξέλεγκτη αλιεία, συμπεριλαμβανομένης μίας ανακοίνωσης της Επιτροπής και μίας πρότασης του Συμβουλίου για την ενίσχυση του αγώνα κατά της παράνομης, μη δηλωθείσας και ανεξέλεγκτης αλιείας· χαιρετίζει την αναβίωση της διυπηρεσιακής ομάδας διαβουλεύσεων της Επιτροπής, η οποία είχε συσταθεί αρχικά το 2002·
16. καλεί την Κοινοτική Υπηρεσία Ελέγχου της Αλιείας να συμπεριλάβει την καταπολέμηση της παράνομης αλιείας και τον συντονισμό της δραστηριότητας των κρατών μελών στον εν λόγω τομέα μεταξύ των προτεραιοτήτων της στο πλαίσιο του ετήσιου προγράμματος εργασιών της·
17. καλεί όλους όσους ενδιαφέρονται για την εξάλειψη της παράνομης, μη δηλωθείσας και ανεξέλεγκτης αλιείας, συμπεριλαμβανομένων όλων των ευρωπαϊκών θεσμικών οργάνων, των κυβερνήσεων των κρατών μελών, των διαφόρων τμημάτων του τομέα αλιείας, επεξεργασίας και πώλησης, των ΜΚΟ και άλλων ενδιαφερομένων μερών να υποβάλουν τις προτάσεις τους σχετικά με το τι θα πρέπει να πράξει η ΕΕ κατά τη διάρκεια της συζήτησης που θα ξεκινήσει από την Επιτροπή με την επικείμενη ανακοίνωσή της σχετικά με την παράνομη, μη δηλωθείσα και ανεξέλεγκτη αλιεία·
18. θεωρεί ότι η Επιτροπή θα πρέπει να συμπεριλάβει τις εξής δράσεις στην πρότασή της για κοινοτική νομοθεσία:
- όλα τα αλιευτικά σκάφη και τα σκάφη μεταφοράς ιχθύων που είναι νηολογημένα στην ΕΕ ή πλέουν υπό τη σημαία τρίτων χωρών και επιθυμούν να εισέλθουν σε κοινοτικό λιμένα θα πρέπει να είναι άμεσα αναγνωρίσιμα από διακριτικά που συμπεριλαμβάνονται στις τυπικές προδιαγραφές σήμανσης και ταυτοποίησης αλιευτικών σκαφών του FAO·
  - θα πρέπει να δημιουργηθεί ένα κοινοτικό νηολόγιο σκαφών που ασχολούνται με παράνομη, μη δηλωθείσα και ανεξέλεγκτη αλιεία, το οποίο θα περιλαμβάνει τα σκάφη που συγκαταλέγονται στις μαύρες λίστες των ΠΟΔΑ· ένα τέτοιο νηολόγιο θα διευκολύνει την ταχεία ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των κρατών μελών και θα καταστήσει δυνατή την παρακολούθηση των σκαφών λαμβάνοντας υπόψη την πιθανότητα μετανηολόγησης·

- κοινές ελάχιστες ποινές για σοβαρές παραβιάσεις θα πρέπει να ισχύουν σε όλα τα κράτη μέλη και θα πρέπει να είναι επαρκώς αποτρεπτικές·
- ο κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 2847/93 του Συμβουλίου της 12ης Οκτωβρίου 1993 για τη θέσπιση συστήματος ελέγχου της κοινής αλιευτικής πολιτικής¹ και ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 104/2000 του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 1999 για την κοινή οργάνωση των αγορών των προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας² πρέπει να ενισχυθούν κατά τρόπο, ώστε να προβλέπουν την πλήρη ανιχνευσιμότητα των ιχθύων από τη στιγμή που θα βρεθούν επί αλιευτικού σκάφους έως τη στιγμή που θα φτάσουν στον τελικό καταναλωτή·
- όλοι οι μαύροι κατάλογοι με αλιευτικά σκάφη και σκάφη μεταφοράς ιχθύων, συμπεριλαμβανομένων των ιδιοκτητών ή των φορέων εκμετάλλευσής τους, οι οποίοι έχουν εγκριθεί από τις ΠΟΔΑ, πρέπει να δημοσιεύονται και να ενσωματώνονται άμεσα στο κοινοτικό δίκαιο· στα μη κοινοτικά σκάφη που περιλαμβάνονται σε αυτές τις λίστες θα πρέπει να απαγορεύεται η είσοδος σε κοινοτικά λιμάνια για οιονδήποτε σκοπό, εκτός από περιπτώσεις ανωτέρας βίας ή για ανθρωπιστικούς λόγους· σε όλα τα σκάφη με σημαία ΕΕ πρέπει να απαγορεύεται να παρέχουν υποστήριξη (καύσιμα, προμήθειες, μεταφορτώσεις, κλπ.) προς αυτά τα σκάφη στη θάλασσα·
- η νόμιμη προέλευση των ιχθύων θα πρέπει να αποδεικνύεται πριν επιτραπεί η εκφόρτωσή τους σε κοινοτικούς λιμένες ή η εισαγωγή τους στην ΕΕ· οι αποδείξεις θα πρέπει να περιλαμβάνουν, τόσο όσον αφορά τις εκφορτώσεις από αλιευτικά σκάφη όσο και τις μεταφορτώσεις:
  - στην περίπτωση αλιευτικών προϊόντων από ύδατα που ελέγχονται από μια ΠΟΔΑ, έγγραφα που αποδεικνύουν ότι τα αλιευτικά προϊόντα που εκφορτώνονται έχουν αλιευθεί σύμφωνα με τους κανόνες της εν λόγω ΠΟΔΑ και ότι έχουν τηρηθεί οι ποσοτώσεις που έχουν χορηγηθεί στο συμβαλλόμενο μέρος υπό τη σημαία του οποίου πλέει το πλοίο·
  - στην περίπτωση αλιευτικών προϊόντων που αλιεύονται στις αποκλειστικές οικονομικές ζώνες τρίτων χωρών, έγγραφα που αποδεικνύουν ότι το πλοίο διαθέτει άδεια αλιείας ή έχει στην κατοχή του αλιευτική άδεια για τα εν λόγω ύδατα και για τα προς εκφόρτωση είδη
- τα κράτη μέλη πρέπει να αποτρέπουν τη μεταφορά από τα εθνικά τους νηολόγια σκαφών που πρόκειται να αλλάξουν σημαία και να περάσουν υπό τη σημαία χώρας που έχει εντοπιστεί από κάποια ΠΟΔΑ ως χώρα της οποίας τα σκάφη συμπεριφέρονται κατά τρόπο που πλήττει την αποτελεσματικότητα των μέσων διατήρησης που έχει εγκρίνει η εν λόγω ΠΟΔΑ·
- τα σκάφη και οι παραγωγοί σε τρίτες χώρες στους οποίους επιτρέπεται η εξαγωγή ιχθύων ή αλιευτικών προϊόντων προς την ΕΕ, όπως περιλαμβάνονται σε καταλόγους

¹ ΕΕ L 261 της 20.10.1993, σελ. 1. Κανονισμός όπως τροποποιήθηκε τελευταία με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 768/2005 (ΕΕ L 128 της 21.5.2005, σ. 1).

² ΕΕ L 17 της 21.1.2000, σ. 22. Κανονισμός όπως τροποποιήθηκε τελευταία με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1759/2006 (ΕΕ L 335 της 1.12.2006, σ. 3).

που έχουν καταρτισθεί από την τρίτη χώρα και έχουν δημοσιευτεί από τη γενική διεύθυνση υγείας και προστασίας των καταναλωτών, θα πρέπει να διασταυρώνονται με τους μαύρους καταλόγους σκαφών που έχουν καταρτισθεί από τις ΠΟΔΑ ή άλλες τρίτες χώρες· η Επιτροπή θα πρέπει να χρησιμοποιεί όλα τα δυνατά μέσα προκειμένου να διασφαλίσει ότι δεν επιτρέπεται σε σκάφη που συγκαταλέγονται στις εν λόγω μαύρες λίστες να εξάγουν ιχθύες ή αλιευτικά προϊόντα στην ΕΕ· για τον σκοπό αυτόν, θα μπορούσε να εξεταστεί το ενδεχόμενο τροποποίησης του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 854/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 29ης Απριλίου 2004 για τον καθορισμό ειδικών διατάξεων για την οργάνωση των επίσημων ελέγχων στα προϊόντα ζωικής προέλευσης που προορίζονται για κατανάλωση από τον άνθρωπο¹.

19. χαιρετίζει τη θέσπιση μιας νέας υπηρεσίας ελέγχου και έχει την πεποίθηση ότι η υπηρεσία θα διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στην καταπολέμηση της παράνομης, μη δηλωθείσας και ανεξέλεγκτης αλιείας· καλεί την Επιτροπή να εξετάσει το ενδεχόμενο θέσπισης μιας κοινοτικής ακτοφυλακής·
20. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να αποτρέψουν την αλιεία στα κοινοτικά ύδατα και την είσοδο στους κοινοτικούς λιμένες σκαφών που εμπλέκονται σε παράνομη, μη δηλωθείσα και ανεξέλεγκτη αλιεία σύμφωνα με τους ισχύοντες κανόνες και να απαγορεύσουν την εισαγωγή ιχθύων από τα εν λόγω σκάφη· καλεί, ομοίως, τα κράτη μέλη να μην επιτρέψουν στα σκάφη αυτού του είδους να φέρουν τη σημαία τους, και καλεί τους εισαγωγείς, τους μεταφορείς και άλλους ενδιαφερόμενους τομείς να μην μεταφορτώνουν ή εμπορεύονται ιχθύες που αλιεύονται από τα εν λόγω σκάφη·
21. προτρέπει την Επιτροπή να μεριμνήσει ούτως ώστε οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που ευθύνεται για παράνομη, μη δηλωθείσα και ανεξέλεγκτη αλιεία σύμφωνα με τους ισχύοντες κανόνες να μην λαμβάνει οιαδήποτε μορφή βοήθειας ή επιχορήγησης από κοινοτικούς πόρους για οιονδήποτε κλάδο των δραστηριοτήτων του, και να ζητήσει από τα κράτη μέλη να αναλάβουν ανάλογη δράση σε σχέση με τη χορήγηση αντίστοιχης εθνικής βοήθειας·
22. καλεί την Επιτροπή να εκπονήσει και να υποβάλει μελέτη για τους δασμούς και τους κανόνες προέλευσης, η οποία θα περιλαμβάνει εξέταση των τρόπων με τους οποίους μπορούν να χρησιμοποιηθούν τα εν λόγω εργαλεία, ώστε να ενθαρρυνθούν οι τρίτες χώρες να διασφαλίσουν ότι τα σκάφη τους συμμορφώνονται προς τα συναφή διεθνή μέτρα διαχείρισης·
23. καλεί την Επιτροπή να διεξαγάγει και να υποβάλει μελέτη σχετικά με τη συμμόρφωση προς την κοινοτική εργατική νομοθεσία, και τη νομοθεσία σχετικά με την υγεία και την ασφάλεια, καθώς επίσης και σε σχέση με τα κοινωνικά δικαιώματα των εργαζομένων για τον εν λόγω τύπο σκαφών, και τις συνθήκες διαβίωσης και εργασίας τους επί του σκάφους·
24. καλεί την Επιτροπή να αξιοποιήσει τη σημαντική επιρροή που έχει στις ΠΟΔΑ, ώστε να τις ενθαρρύνει να καταρτίσουν καταλόγους με τα σκάφη στα οποία επιτρέπεται να

---

¹ ΕΕ L 139 της 30.4.2004, σελ. 206. Κανονισμός όπως τροποποιήθηκε τελευταία με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1791/2006 (ΕΕ L 363 της 20.12.2006, σ. 1).

αλιεύουν (λευκοί κατάλογοι) και τα σκάφη που συνελήφθησαν να αλιεύουν παράνομα (μαύροι κατάλογοι). οι εν λόγω κατάλογοι θα πρέπει να καταρτίζονται με διαφανή και συνεκτικό τρόπο σύμφωνα με σαφή κριτήρια· επίσης, καλεί την Επιτροπή να ενθαρρύνει τις ΠΟΔΑ να αναγνωρίσουν τις χώρες που δεν ελέγχουν τις δραστηριότητες των σκαφών που πλέουν υπό τη σημαία τους και να χρησιμοποιήσουν αυτούς τους καταλόγους ως εργαλεία για την αποδοχή ή την απόρριψη ιχθύων·

25. προτρέπει την Επιτροπή να συνεχίσει να δίνει μέγιστη προτεραιότητα στη συνεργασία με τις ΠΟΔΑ, όπως η Επιτροπή Αλιείας του Βορειανατολικού Ατλαντικού (EABAA), η Οργάνωση Αλιείας του Βορειοδυτικού Ατλαντικού (NAFO) και η Επιτροπή για τη Διατήρηση της Θαλάσσιας Χλωρίδας και Πανίδας της Ανταρκτικής, οι οποίες, με τις πρωτοβουλίες τους που αποσκοπούν στην καταπολέμηση της παράνομης αλιείας, έχει αποδειχθεί ότι αποτελούν τα πλέον κατάλληλα μέσα για τη διασφάλιση της χρηστής διαχείρισης της ανοικτής θάλασσας·
26. καλεί την Επιτροπή και το Συμβούλιο να αυξήσουν τους πόρους που διατίθενται για την καταπολέμηση της διαφθοράς και του οργανωμένου εγκλήματος σε όλα τα επίπεδα·
27. είναι πεπεισμένο ότι οι βασικές προϋποθέσεις για τη μείωση και την εξάλειψη της παράνομης, μη δηλωθείσας και ανεξέλεγκτης αλιείας είναι η πλήρης ανιχνευσιμότητα σε ολόκληρη την αλυσίδα επιτήρησης, η διαφάνεια κατά τη λήψη αποφάσεων, η συνεργασία εντός της ΕΕ και της ευρύτερης διεθνούς κοινότητας και, το σημαντικότερο, μια έκφραση πολιτικής βούλησης εκ μέρους όλων των ενδιαφερομένων μερών· επαναλαμβάνει ότι, εάν δεν αναληφθεί περαιτέρω δράση, τα αλιευτικά αποθέματα θα συνεχίσουν να εξαντλούνται και οι αλιευτικές κοινότητες στην ΕΕ και αλλού θα αντιμετωπίσουν ακόμη μεγαλύτερα προβλήματα·
28. αναθέτει στον Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο και στην Επιτροπή, καθώς και στις κυβερνήσεις και τα κοινοβούλια των κρατών μελών, στην Επιτροπή Αλιείας του Οργανισμού Τροφίμων και Γεωργίας των Ηνωμένων Εθνών, καθώς και στις γραμματείες των περιφερειακών οργανώσεων διαχείρισης της αλιείας στις οποίες υπάγεται η ΕΕ.

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Εδώ και πολλά χρόνια, η διεθνής κοινότητα πασχίζει να αντιμετωπίσει ορισμένα είδη αλιείας που είτε είναι καταφανώς παράνομα είτε διαφεύγουν των συστημάτων διαχείρισης σε εθνικό ή σε διεθνές επίπεδο. Ανέκαθεν υπήρχαν σκάφη που λειτουργούσαν στα όρια της νομιμότητας ή εκτός αυτής. Αλλά όσο τα αλιευτικά αποθέματα αφθονούσαν, κανείς δεν έδινε ιδιαίτερη σημασία σε ορισμένα σκάφη που λειτουργούσαν κατά τρόπο ανεπίτρεπτο. Πρόσφατα, όμως, αυτό το είδος αλιείας αυξήθηκε σημαντικά.

Είναι σχεδόν αδύνατον να εκτιμήσει κανείς τη σημασία αυτών των δραστηριοτήτων, καθώς μεγάλο μέρος αυτών διεξάγεται χωρίς την παρουσία μαρτύρων. Ωστόσο, έχουν γίνει κάποιες εκτιμήσεις, με πιο πρόσφατη αυτή της Marine Resources Assessment Group, η οποία υπολόγισε ότι η αξία της αλιείας αυτού του είδους σε ολόκληρο τον κόσμο ανέρχεται σε τουλάχιστον 2,4 δισ. δολάρια. Μεγάλο μέρος αυτής της αλιείας πραγματοποιείται στα χωρικά ύδατα αναπτυσσόμενων χωρών, οι οποίες είναι τόσο φτωχές ώστε δεν είναι σε θέση να παρακολουθούν αποτελεσματικά τις αλιευτικές δραστηριότητες στα ύδατά τους και να αποτρέπουν την παράνομη αλιεία, με αποτέλεσμα απώλειες εσόδων και μεγάλες δυσχέρειες για τους παράκτιους πληθυσμούς τους, οι οποίοι εξαρτώνται από την αλιεία για την επιβίωση και την επισιτιστική τους ασφάλεια. Επίσης, πλήττονται άμεσα και οι νόμιμοι φορείς εκμετάλλευσης στον τομέα της αλιείας.

1. Διεθνής δράση κατά της παράνομης, μη δηλωθείσας και ανεξέλεγκτης αλιείας

Η διεθνής κοινότητα, υπό την πίεση ορισμένων επιμέρους χωρών, έχει εντατικοποιήσει την εκστρατεία της κατά της παράνομης, μη δηλωθείσας και ανεξέλεγκτης αλιείας. Σε πρώτο στάδιο, τούτο πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο περιφερειακών οργανισμών διαχείρισης αλιείας, όπως η NAFO, ο ICCAT ή ο CCAMLR¹.

Οι πληθυσμοί ιχθύων, ωστόσο, βρίσκονται διαρκώς σε κίνηση, όπως και οι στόλοι που επιδιώκουν την αλιεύσή τους και τα χρήματα που χρηματοδοτούν τους εν λόγω στόλους. Κατά συνέπεια, έχουν υιοθετηθεί σε παγκόσμιο επίπεδο μέσα ώστε να τεθούν κάποια όρια στην ευκολία με την οποία τα αλιευτικά σκάφη μπορούν να διεξαγάγουν παράνομη, μη δηλωθείσα και ανεξέλεγκτη αλιεία, συμπεριλαμβανομένης της συμφωνίας συμμόρφωσης του FAO και της συμφωνίας αλιευτικών αποθεμάτων των Ηνωμένων Εθνών. Πιο πρόσφατα, το 2002, ο FAO υιοθέτησε ένα διεθνές σχέδιο δράσης για την παράνομη, μη δηλωθείσα και ανεξέλεγκτη αλιεία², το οποίο περιείχε ορισμούς για κάθε τύπο παράνομης, μη δηλωθείσας και ανεξέλεγκτης αλιείας.

Το σχέδιο δράσης του FAO καλούσε τις χώρες να υιοθετήσουν τα δικά τους σχέδια δράσης, κάτι που έπραξε η Ευρωπαϊκή Ένωση τον Ιούνιο του 2002, βάσει ανακοίνωση της Επιτροπής³ και συμπερασμάτων του Συμβουλίου της 11ης Ιουνίου 2002.

¹ Η Οργάνωση Αλιείας Βορειοδυτικού Ατλαντικού, η Διεθνής Επιτροπή για τη Διατήρηση του Τόνου του Ατλαντικού και η Επιτροπή για τη Διατήρηση των Έμβιων Θαλάσσιων Πόρων της Ανταρκτικής αντίστοιχα.

² International Plan of Action to Prevent, Deter and Eliminate Illegal, Unreported and Unregulated Fishing. Διατίθεται στη διεύθυνση <http://www.fao.org/DOCREP/003/y1224e/y1224e00.HTM>.

³ COM(2002)0180.

Το σχέδιο του FAO καλεί τις χώρες να αναθεωρήσουν την εφαρμογή των εθνικών τους σχεδίων τέσσερα χρόνια μετά την υιοθέτησή τους, δηλαδή το 2006 για την ΕΕ. Τούτο παρότρυνε την εισηγήτρια να υποβάλει έκθεση σχετικά με την παράνομη, μη δηλωθείσα και ανεξέλεγκτη αλιεία, ώστε να παρακολουθηθεί η πρόοδος που έχει (ή δεν έχει) σημειωθεί κατά την εφαρμογή του σχεδίου δράσης της ΕΕ.

2. Διάφορες πτυχές της παράνομης, μη δηλωθείσας και ανεξέλεγκτης αλιείας

Το σχέδιο δράσης του FAO τονίζει τα πολλά διαφορετικά είδη δραστηριοτήτων που μπορεί να συμβάλουν στην παράνομη, μη δηλωθείσα και ανεξέλεγκτη αλιεία και επισημαίνει τις ποικίλες υποχρεώσεις των εθνικών κυβερνήσεων να ελέγξουν τις εν λόγω δραστηριότητες, με την ιδιότητα του κράτους σημαίας, του κράτους δικαιούχου, του κράτους λιμένας και του κράτους αγοράς.

Κράτος σημαίας: Δυνάμει του διεθνούς δικαίου, το κράτος σημαίας (το κράτος υπό τη σημαία του οποίου πλέει το σκάφος) φέρει την ευθύνη διακρίβωσης ότι το εν λόγω σκάφος τηρεί τους κανόνες, συμπεριλαμβανομένων των μέτρων διαχείρισης αλιείας, των εργασιακών συνθηκών, των προδιαγραφών υγιεινής, κλπ. Πολλά αλιευτικά σκάφη δεν πλησιάζουν στην ακτή για να εκφορτώσουν τα αλιεύματά τους, αλλά προτιμούν να τα μεταφορτώνουν σε φορητά πλοία ψυγεία (reefers) τα οποία στη συνέχεια τα μεταφέρουν στον λιμένα. Αυτά τα φορητά πλοία ψυγεία μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τη νομιμοποίηση παράνομων αλιευμάτων, τα οποία αναμειγνύουν με άλλα αλιεύματα από νόμιμους και παράνομους φορείς εκμετάλλευσης. Ως εκ τούτου, το κράτος σημαίας αυτών των φορητών πλοίων ψυγείων είναι εξίσου σημαντικό με αυτό των αλιευτικών σκαφών. Η αποτελεσματική εφαρμογή των υφιστάμενων κοινοτικών κανόνων θα είχε ως αποτέλεσμα τη μείωση αυτού του τμήματος της παράνομης, μη δηλωθείσας και ανεξέλεγκτης αλιείας, αλλά θα πρέπει να ενισχυθούν και οι κανονισμοί.

Κράτος δικαιούχος: Τα κράτη που δεν ανταποκρίνονται στις υποχρεώσεις τους ως κράτη σημαίας είναι γνωστά με τον όρο «σημαίες ευκαιρίας». Εάν ένα σκάφος με σημαία ευκαιρίας ανήκει σε πλοιοκτήτη με έδρα κάποιο κράτος μέλος, τότε το εν λόγω κράτος ονομάζεται «κράτος δικαιούχος». Σύμφωνα με την έκθεση McKenna¹, οι κοινοτικές εταιρείες έκαναν ευρεία χρήση των σημαίων ευκαιρίας και είχαν έντονη συμμετοχή σε δραστηριότητες παράνομης, μη δηλωθείσας και ανεξέλεγκτης αλιείας.

Κράτος λιμένα: Όλες οι ποσότητες ιχθύων πρέπει να φτάσουν στον λιμένα, ώστε να προωθηθούν στην αγορά, οπότε το κράτος λιμένα όπου εκφορτώνονται οι ιχθείς διαδραματίζει καίριο ρόλο. Απαιτούνται αυστηρές επιθεωρήσεις και έλεγχοι, προκειμένου να αποτραπεί η είσοδος στην αγορά αλιευμάτων από παράνομη, μη δηλωθείσα και ανεξέλεγκτη αλιεία. Υπάρχουν δε «λιμένες ευκαιρίας», οι οποίοι σκοπίμως παραβλέπουν την εκφόρτωση αλιευμάτων από παράνομη, μη δηλωθείσα και ανεξέλεγκτη αλιεία, οι οποίοι απαντώνται τόσο στην ΕΕ όσο και αλλού. Ο πλέον γνωστός, αλλά όχι ο μοναδικός, στην ΕΕ είναι το Las Palmas de Gran Canaria, στις Κανάριες Νήσους.

---

¹ Η έκθεση McKenna του 2001 περιέχει λεπτομερή περιγραφή του αντίκτυπου των σημαίων ευκαιρίας και της εμπλοκής της ΕΕ. [A5-0405/2001](#).

Κράτος αγοράς: Η μεταφορά των ιχθύων από τον λιμένα όπου εκφορτώθηκαν προς τον τελικό προορισμό τους, τον καταναλωτή, απαιτεί τη συμμετοχή πολλών διαφορετικών παραγόντων, συμπεριλαμβανομένων ναυτιλιακών πρακτόρων, μεταφορέων και καταστημάτων λιανικής πώλησης ή εστιατορίων. Πίσω από πολλούς από αυτούς βρίσκονται οι τράπεζες οι οποίες παρέχουν το απαραίτητο κεφάλαιο (στους πλοιοκτήτες και, σημειωτέον, στους φορείς εκμετάλλευσης). Η επιθεώρηση των δραστηριοτήτων τους είναι εξίσου σημαντική με τις επιθεωρήσεις στον λιμένα, προκειμένου να αποτραπεί η είσοδος παράνομων αλιευμάτων στην αλυσίδα επιτήρησης.

Η πολύπλοκη φύση της παράνομης, μη δηλωθείσας και ανεξέλεγκτης αλιείας και η ανάγκη για συντονισμένη διεθνή συνεργασία καθίσταται σαφής μέσα από ορισμένα παραδείγματα.

Ο **ερυθρός τόνος** συγκαταλέγεται μεταξύ των ειδών με την πιο αυξημένη εμπορική αξία στον κόσμο, ιδιαίτερα όταν προορίζεται για την αγορά σασίμι της Ιαπωνίας. Αναπόφευκτα, λοιπόν, παρατηρείται τεράστια εκμετάλλευση αυτού και εξάντληση των αποθεμάτων του. Μπορεί να θεωρηθεί κλασικό είδος παράνομης, μη δηλωθείσας και ανεξέλεγκτης αλιείας, καθώς έχει συγκεντρώσει αυξημένες αλιευτικές προσπάθειες εκτός του κανονιστικού πλαισίου της ICCAT, της οργάνωσης που είναι αρμόδια για τη διαχείριση της αλιείας αυτού του είδους. Το 1996, η ICCAT έκανε ένα τολμηρό βήμα και συμφώνησε στην απαγόρευση των εισαγωγών ερυθρού τόνου από δύο χώρες των οποίων τα σκάφη αλίευαν ερυθρό τόνο εκτός κανονιστικού πλαισίου της ICCAT - την Ονδούρα και την Μπελίζ (ένα χρόνο αργότερα προστέθηκε ο Παναμάς). Ωστόσο, αυτές οι απαγορεύσεις εισαγωγής (ακολούθησαν και άλλες για τον ξιφία και τον μεγαλόφθαλμο τόνο) είχαν προσωρινό αποτέλεσμα και ακολουθήθηκαν από μία σειρά συχνών και ταχέων αλλαγών σημαίας (flag-hopping), καθώς τα σκάφη περνούσαν από τις σημαίες υπό τις οποίες υπόκειντο σε απαγόρευση εισαγωγής σε άλλες σημαίες υπό τις οποίες δεν ίσχυε αυτή η απαγόρευση. Ορισμένες από τις χώρες στις οποίες επεβλήθησαν κυρώσεις προσχώρησαν στην ICCAT, και οι διαδικασίες στο πλαίσιο της ICCAT είχαν ως αποτέλεσμα τη διαγραφή πολλών από αυτά τα σκάφη από τον «μαύρο κατάλογο» στη συνέχεια δε, πολλά από αυτά εμφανίστηκαν στη 'λευκή λίστα' με τα σκάφη στα οποία επιτρέπεται η αλιεία. Οι κυρώσεις ήρθαν, χωρίς να απαιτηθεί από τα κράτη σημαίας να αποδείξουν ότι τα σκάφη λειτουργούσαν βάσει των κανόνων της ICCAT. Σήμερα, ο «μαύρος κατάλογος» είναι σχεδόν κενός και μόνον για δύο χώρες ισχύει η απαγόρευση εισαγωγής (Γεωργία και Βολιβία). Αυτό δεν σημαίνει ότι όλα τα σκάφη λειτουργούν νόμιμα. Την ίδια εποχή περίπου, άρχισε η διάδοση των κλωβών πάχυνσης τόνου στη Μεσόγειο, με τελικό προορισμό του τόνου την αγορά της Ιαπωνίας. Η επέκταση αυτή ουσιαστικά δεν υπόκειται σε κανόνες, ούτε εντός της ΕΕ (διαρθρωτικοί πόροι δαπανήθηκαν για την ενίσχυση της αλιείας), και οδήγησε σε αυξημένη υπεραλίευση· το 2005, για παράδειγμα, σύμφωνα με επίσημα στατιστικά στοιχεία, η Γαλλία υπερέβη την ποσόστωσή της κατά ποσοστό μεγαλύτερο του 50%· η Ιταλία επίσης υπερέβη την ποσόστωσή της. Το σύνολο επιτρεπόμενων αλιευμάτων είχε υιοθετηθεί από την ICCAT το 2000 κατόπιν πίεσης που άσκησε η ΕΕ, και ενάντια στις συμβουλές επιστημόνων. Έχει ενδιαφέρον δε το γεγονός ότι η Ιαπωνία συνελήφθη πρόσφατα να υπεραλιεύει τόνο του νότου, ένα ξεχωριστό είδος που υπόκειται στις κανονιστικές ρυθμίσεις της CCSBT¹. Η Ιαπωνία συμφώνησε να μειώσει κατά το ήμισυ τα αλιεύματά της στο μέλλον εν είδει αντιστάθμισης – θα ενεργήσει όμως η ΕΕ κατά τον ίδιο τρόπο στο πλαίσιο της ICCAT; Δηλαδή, η ICCAT γνώρισε οικτρή αποτυχία στην προσπάθειά της να ρυθμίσει την αλιεία ερυθρού τόνου και να διατηρήσει το είδος,

¹ Επιτροπή για τη Διατήρηση του Τόνου του Νότου.

καθώς τα συμβαλλόμενα μέρη υπεράσπισαν τα συμφέροντα των εθνικών τους τομέων αλιείας και δεν άσκησαν την απαιτούμενη πολιτική, οικονομική, και νομική πίεση ούτε επέδειξαν την απαραίτητη συνεργασία για τον έλεγχο της παράνομης, μη δηλωθείσας και ανεξέλεγκτης αλιείας.

Στη **Δυτική Αφρική** πολλές χώρες δεν είναι σε θέση να ελέγξουν αποτελεσματικά την αλιεία στα χωρικά τους ύδατα, λόγω έλλειψης υλικοτεχνικών και οικονομικών πόρων, λόγω ανεπαρκούς περιφερειακής συνεργασίας ή, σε ορισμένες περιπτώσεις, λόγω έλλειψης πολιτικής βούλησης εκ μέρους της κυβέρνησης. Κατά συνέπεια, η παράνομη, μη δηλωθείσα και ανεξέλεγκτη αλιεία αποτελεί συνήθη πρακτική σε ορισμένες περιοχές, εξαντλώντας τα αλιευτικά αποθέματα, προκαλώντας μεγάλες δυσχέρειες στις παράκτιες κοινότητες που εξαρτώνται από την αλιεία για την επισιτιστική τους ασφάλεια και την επιβίωσή τους, χωρίς να υπολογίζεται το συνάλλαγμα που μπορεί να προέλθει από την αφθονία αλιευτικών πόρων. Το Las Palmas αποτελεί σημαντικό λιμένα για την εκφόρτωση μεγάλων ποσοτήτων ιχθύων από τη Δυτική Αφρική, με προορισμό είτε την αγορά της ΕΕ είτε μέσω διαμετακόμισης σε άλλες αγορές. Η απουσία αποτελεσματικών και κατάλληλων ελέγχων κατά την εκφόρτωση των ιχθύων στο Las Palmas έχει τεκμηριωθεί εκτενώς. Η εισηγήτρια επισκέφθηκε το Las Palmas κατά το στάδιο έρευνας της παρούσας έκθεσης και είδε την εκφόρτωση ιχθύων από φορτηγά πλοία ψυγεία με προέλευση τουλάχιστον ασαφή. Εάν δεν είναι σαφής η προέλευση των ιχθύων, δεν μπορεί να εξακριβωθεί η νομιμότητά τους με βεβαιότητα.

Ο μπακαλιάρος της θάλασσας του Μπάρεντς αποτελεί απόδειξη του γεγονότος ότι λιμένες ευκαιρίας υπάρχουν και στη Βόρειο Ευρώπη. Πρόκειται για ένα από τα μεγαλύτερα εναπομείναντα αποθέματα μπακαλιάρου και προμηθεύει μεγάλο μέρος της αγοράς της ΕΕ. Νωρίτερα φέτος, διαπιστώθηκε ότι μεγάλες ποσότητες μπακαλιάρου που εισέρχονταν στην ΕΕ προέρχονταν από σκάφη παράνομης, μη δηλωθείσας και ανεξέλεγκτης αλιείας που εκφόρτωναν σε λιμένες της Βόρειας Ευρώπης (π.χ. το «Rostok 5»). Η NEAFC¹ απάντησε με την κατάρτιση «μαύρων καταλόγων» με σκάφη που δεν επιτρέπεται ούτε καν να εισέλθουν στους λιμένες των συμβαλλομένων μερών. Παρόμοια προβλήματα παρατηρούνται και με τον μπακαλιάρo της Βαλτικής, με την εξαίρεση ότι εδώ υπεύθυνα για μεγάλο μέρος της παράνομης αλιείας που υπερβαίνει τις ποσοστώσεις είναι κοινοτικά σκάφη.

Οι ρόλοι του κράτους σημαίας, του κράτους λιμένα και τους κράτους αγοράς είναι σαφώς αλληλοσυνδεόμενοι και όλοι πρέπει να συμμετάσχουν ενεργά προκειμένου να τεθεί υπό έλεγχο η παράνομη, μη δηλωθείσα και ανεξέλεγκτη αλιεία.

3. Κοινοτικό σχέδιο δράσης του 2002 για την παράνομη, μη δηλωθείσα και ανεξέλεγκτη αλιεία

Η ΕΕ είναι, από κάθε άποψη, μεταξύ των σημαντικότερων αλιευτικών οντοτήτων στον κόσμο:

- αλιεύει την τρίτη μεγαλύτερη ποσότητα ιχθύων μετά την Κίνα και το Περού,
- διαθέτει έναν από τους μεγαλύτερους στόλους παγκοσμίως,
- χαρακτηρίζεται από αυξημένη χρήση σημαίων ευκαιρίας, και
- είναι η μεγαλύτερη αγορά ιχθύων στον κόσμο.

Συνεπώς, η ΕΕ έχει την ευθύνη να δρα σε όλα αυτά τα μέτωπα για την αποτροπή της

¹ Επιτροπή Αλιείας Νοτιοανατολικού Ατλαντικού.

παράνομης, μη δηλωθείσας και ανεξέλεγκτης αλιείας και προκειμένου να αποτρέψει τους ασυνείδητους επιχειρηματίες από το να αντλούν οφέλη από τις δραστηριότητες παράνομης, μη δηλωθείσας και ανεξέλεγκτης αλιείας σε οποιοδήποτε στάδιο της αλυσίδας. Βέβαια, πολύ εύκολα θα πει κανείς ότι «η ΕΕ δεν είναι η χειρότερη περίπτωση» ή ότι «η ΕΕ δεν μπορεί να δράσει από μόνη της». Ωστόσο, δεδομένης της πολιτικής και οικονομικής βαρύτητας της ΕΕ και της παγκόσμιας εμβέλειας της επιρροής της, η ΕΕ έχει την ηθική υποχρέωση να ηγηθεί της μάχης για την εξάλειψη της παράνομης, μη δηλωθείσας και ανεξέλεγκτης αλιείας. Επιπλέον, η οικολογική, κοινωνική και οικονομική απειλή την οποία συνιστά η παράνομη, μη δηλωθείσα και ανεξέλεγκτη αλιεία συνεπάγεται ότι η ΕΕ φέρει επίσης μεγάλο μέρος της αντικειμενικής ευθύνης για το εάν θα συνεχίσουν να υπάρχουν τα αλιευτικά αποθέματα και η αλιεία που εξαρτάται από αυτά. Η Κοινότητα έχει καθήκον να προαγάγει ένα πολύ πιο αειφόρο μοντέλο ανάπτυξης από αυτό που κυριαρχεί σήμερα σε διεθνές επίπεδο.

Μόλις η Επιτροπή πρότεινε το σχέδιο κοινοτικής δράσης το 2002, το Συμβούλιο

- κάλεσε την Επιτροπή να ηγηθεί των ΠΟΔΑ στην καταπολέμηση αυτού του είδους της αλιείας, και
- παρότρυνε την Επιτροπή να υλοποιήσει τις πρωτοβουλίες που προβλέπονταν από το σχέδιο και εμπίπτουν στο πεδίο αρμοδιοτήτων της Κοινότητας.

Το σχέδιο, όπως εγκρίθηκε, συμπεριλάμβανε διάφορα σημεία, ανάλογα με το αν ήταν προς υλοποίηση σε κοινοτικό, περιφερειακό, διεθνές επίπεδο ή σε συνεργασία με αναπτυσσόμενες χώρες.

Κοινοτικό επίπεδο: τέσσερις δράσεις ήταν προς υλοποίηση από την ΕΕ χωρίς να απαιτείται η σύμφωνη γνώμη άλλων χωρών ή οργανώσεων.

1. *Καθορισμός της υποχρέωσης των κρατών μελών να αποτρέπουν τους υπηκόους τους από τη διεξαγωγή παράνομης, μη δηλωθείσας και ανεξέλεγκτης αλιείας.*

Ο βασικός κανονισμός του 2002¹ περιλαμβάνει άρθρο στο οποίο απαιτείται από τα κράτη μέλη να λαμβάνουν μέτρα κατά των υπηκόων τους (ή εταιρειών) που παραβιάζουν την ΚΑΠ. Εντούτοις, σύμφωνα με την Επιτροπή, τα κράτη μέλη δεν έχουν αξιοποιήσει την εν λόγω διάταξη.

==> απαιτείται περαιτέρω δράση

2. *Θέσπιση κανόνων που απαγορεύουν την εμπορία ιχθύων που έχουν αλιευθεί μέσω παράνομης, μη δηλωθείσας και ανεξέλεγκτης αλιείας.*

Η ΕΕ μεταφέρει τις αποφάσεις των ΠΟΔΑ για την απαγόρευση της εμπορίας ορισμένων ιχθύων ή την εφαρμογή διαφόρων συστημάτων πιστοποίησης αλιευμάτων. Ωστόσο, θα μπορούσαν να γίνουν πολύ περισσότερα, παρότι εναπόκειται στα ίδια τα κράτη μέλη να καταστούν πιο προορατικά.

==> απαιτείται περαιτέρω δράση από τα κράτη μέλη

3. *Υιοθέτηση μέτρων ώστε να καταστεί παράβαση η εμπορία ιχθύων που προέρχονται από παράνομη, μη δηλωθείσα και ανεξέλεγκτη αλιεία: δημοσίευση των καταλόγων των σκαφών που ασκούν δραστηριότητες παράνομης, μη δηλωθείσας και ανεξέλεγκτης αλιείας, όπως καθορίστηκαν από τις ΠΟΔΑ, και των ιδιοκτητών τους.*

Καμία πρόοδος στο πρώτος σκέλος. Μόνον ο κατάλογος της NEAFC με σκάφη που

---

¹ Κανονισμός αριθ. 2371/2002 του Συμβουλίου.

διεξάγουν δραστηριότητες παράνομης, μη δηλωθείσας και ανεξέλεγκτης αλιείας δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα.

==> απαιτείται αυξημένη περαιτέρω δράση

4. *Διοργάνωση εκστρατείας ευαισθητοποίησης του κοινού σχετικά με την παράνομη, μη δηλωθείσα και ανεξέλεγκτη αλιεία.*

Η Επιτροπή επισημαίνει τους κινδύνους που απορρέουν από την παράνομη, μη δηλωθείσα και ανεξέλεγκτη αλιεία, εντούτοις το ευρύ κοινό εξακολουθεί να μην διαθέτει επαρκή ενημέρωση σχετικά με το εύρος του προβλήματος, καθώς και με την εμπλοκή της ΕΕ σε ορισμένες περιπτώσεις.

==> απαιτείται περαιτέρω δράση από τις κυβερνήσεις, τη βιομηχανία, τις ΜΚΟ, κλπ.

Σε επίπεδο ΠΟΔΑ: η ΕΕ επρόκειτο να καταβάλει προσπάθειες ώστε να εγκριθούν έξι δράσεις σε επίπεδο ΠΟΔΑ.

5. *Προαγωγή λεπτομερών σχεδίων ελέγχου και επιθεώρησης για τις ΠΟΔΑ.*

Ο βαθμός επιτυχίας της δράσης ποίκιλε ανάλογα με την ΠΟΔΑ. Κάποιες διαθέτουν πολύ καλά σχέδια (π.χ. η NEAFC για τις επιθεωρήσεις λιμένων), ενώ άλλες δεν διαθέτουν στην ουσία κανένα. Η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι κάνει παν δυνατόν.

==> απαιτείται μακροπρόθεσμη, συνεχής δράση εκ μέρους της Επιτροπής, των κρατών μελών και άλλων μερών

6. *Αύξηση του αριθμού των αλιευτικών δραστηριοτήτων που ρυθμίζονται από τις ΠΟΔΑ.*

Υπάρχει ακόμη πλήθος ρυθμιστικά «κενών χώρων», θαλάσσιων περιοχών για τις οποίες δεν υπάρχει αρμόδια ΠΟΔΑ για συγκεκριμένα είδη. Η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι κάνει παν δυνατόν. Έχει σημειωθεί κάποια πρόοδος, αλλά πολλά βενθοπελαγικά είδη στην ανοικτή θάλασσα κατά κανόνα ακόμη δεν καλύπτονται επαρκώς.

==> απαιτείται μακροπρόθεσμη, συνεχής δράση εκ μέρους της Επιτροπής, των κρατών μελών και άλλων μερών

7. *Αναγνώριση των σκαφών που ασκούν δραστηριότητες παράνομης, μη δηλωθείσας και ανεξέλεγκτης αλιείας και επιβολή κυρώσεων.*

Ανάμεικτα αποτελέσματα. Η NEAFC διαθέτει ένα σύστημα για την κατάρτιση μαύρου καταλόγου και την αποτροπή της εισόδου στους λιμένες (αν και χωρίς εμπορικές κυρώσεις), που βασίζεται εν μέρει σε κοινοτικό έργο. Αφετέρου, ο πρώην εκτενής μαύρος κατάλογος της ICCAT έχει σχεδόν εξαφανιστεί, αλλά όχι επειδή τώρα πια όλοι αλιεύουν νόμιμα.

==> απαιτείται μακροπρόθεσμη, συνεχής δράση εκ μέρους της Επιτροπής, των κρατών μελών και άλλων μερών

8. *Προώθηση εναρμονισμένων σχεδίων δράσης στις ΠΟΔΑ.*

Όπως και στο σημείο 7, η πρόοδος στις ΠΟΔΑ είναι ανομοιογενής. Παρόλο που αυτό ήταν αναμενόμενο, καθώς τα σχέδια δράσης εξαρτώνται από την καλή θέληση των συμβαλλομένων μερών, η ΕΕ θα μπορούσε αναμφίβολα να ασκήσει μεγαλύτερες πιέσεις, γεγονός που απαιτεί τη συνεργασία μεταξύ Επιτροπής και κρατών μελών. Παραδόξως, στην αναθεώρησή της του σχεδίου κοινοτικής δράσης για τις ΠΟΔΑ, η Επιτροπή αμέλησε να αξιολογήσει την πρόοδο στο συγκεκριμένο σημείο.

==> απαιτείται μακροπρόθεσμη, συνεχής δράση εκ μέρους της Επιτροπής, των

κρατών μελών και άλλων μερών

9. *Αναγνώριση και ποσοτικός υπολογισμός των παράνομων αλιευμάτων.*

10. *Συστήματα πιστοποίησης και τεκμηρίωσης.*

Όπως σημειώνει η Επιτροπή, αυτές οι δύο δράσεις συνδέονται στενά. Εντός της ICCAT, ενώ συνεχίζουν να ισχύουν κάποιες απαγορεύσεις εισαγωγής, η γενική τάση είναι να προσχωρούν στην ΠΟΔΑ χώρες στις οποίες έχουν επιβληθεί κυρώσεις, να ισχυρίζονται ότι τα σκάφη ήταν νόμιμα και έτσι να αποφεύγουν τις κυρώσεις. Το σύστημα της CCAMLR φαίνεται να λειτουργεί καλύτερα. Λίγες άλλες ΠΟΔΑ έχουν υιοθετήσει κάποιου είδους σύστημα με πραγματική πυγμή.

==> και πάλι απαιτείται μακροπρόθεσμη, συνεχής δράση εκ μέρους της Επιτροπής, των κρατών μελών και άλλων μερών

Διεθνές επίπεδο: τέσσερις δράσεις προτάθηκαν από την Επιτροπή.

11. *Βελτίωση της ενημέρωσης σχετικά με το δικαίωμα των σκαφών να ασκούν αλιευτικές δραστηριότητες.*

Η συμφωνία συμμόρφωσης του FAO κατήρτισε μια διεθνή βάση δεδομένων για σκάφη που διαθέτουν άδεια αλιείας και η ΕΕ συμμετέχει σε αυτή. Οι ΠΟΔΑ εφαρμόζουν διάφορες προσεγγίσεις, με κάποιες να χρησιμοποιούν «λευκούς καταλόγους» (καταλόγους σκαφών με άδεια αλιείας) και άλλες να χρησιμοποιούν «μαύρους καταλόγους» (καταλόγους σκαφών προς απαγόρευση). Όπως επισημαίνεται ανωτέρω (σημείο 3), η ΕΕ ενσωματώνει μόνο τον μαύρο κατάλογο της NEAFC στους κανονισμούς της, οπότε οι άλλοι κατάλογοι δεν είναι νομικά δεσμευτικοί εντός της ΕΕ.

==> και πάλι απαιτείται μακροπρόθεσμη, συνεχής δράση εκ μέρους της Επιτροπής, των κρατών μελών και άλλων μερών

12. *Ενίσχυση της διεθνούς συνεργασίας στον τομέα της παρακολούθησης, του ελέγχου και της εποπτείας.*

Στο σχέδιο δράσης της, η ΕΕ μνημονεύει μόνο την πρωτοβουλία Χιλής-ΗΠΑ για τη δημιουργία ενός δικτύου για τη συνεργασία των οργανισμών ελέγχου. Θα μπορούσαν να γίνουν πολύ περισσότερα σε διάφορα επίπεδα, ακόμη και εντός της ΕΕ (παρόλο που σε αυτήν την κατεύθυνση θα πρέπει να συνδράμει και η Υπηρεσία Ελέγχου). Το δίκτυο MCS αποτελεί προσέγγιση προηγμένης τεχνολογίας, αλλά παράλληλα απαιτείται καλύτερος συντονισμός μεταξύ της ΕΕ και τρίτων χωρών, όπως είναι οι διμερείς ή περιφερειακές ανταλλαγές με κράτη της Δυτικής Αφρικής.

==> απαιτείται ταυτόχρονα δράση όσον αφορά συστήματα που απαιτούν μικρότερες τεχνολογικές δυνατότητες

13. *Ορισμός του «ουσιαστικού δεσμού» μεταξύ ενός σκάφους και του κράτους σημαίας του.*

Εφόσον πρόκειται για ένα από τα πλέον δυσεπίλυτα προβλήματα του διεθνούς δικαίου εδώ και πάρα πολλά χρόνια, μιλούμε για πραγματικά μακροπρόθεσμο στόχο. Η Επιτροπή θα πρέπει να συνεχίσει να τον προωθεί, αλλά δεν θα πρέπει να χρησιμοποιείται ως πρόσχημα για τη μη προώθηση άλλων πιθανών εργαλείων.

==> θεωρητική άσκηση

14. *Καθορισμός των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων του κράτους λιμένος*

Ο FAO έχει υιοθετήσει ένα πρότυπο σύστημα για τους λιμένες και η Επιτροπή το προώθησε προς έγκριση στη NEAFC, γεγονός που αποτελεί πολύ θετική εξέλιξη. Ωστόσο, πολλά θα μπορούσε να κάνει η ΕΕ για την εφαρμογή του εν λόγω συστήματος εντός των συνόρων της, χωρίς να προσφεύγει στις ΠΟΔΑ ή να περιμένει το σύστημα του FAO να γίνει νομικά δεσμευτικό μέσο στο πλαίσιο του διεθνούς δικαίου.

==> σημειώθηκε κάποια πρόοδος σε διεθνές επίπεδο, απαιτείται δράση εντός της ίδιας της ΕΕ

Συνεργασία με τις αναπτυσσόμενες χώρες: μία δράση προς υλοποίηση με τις αναπτυσσόμενες χώρες.

15. Στήριξη των αναπτυσσόμενων χωρών για την καταπολέμηση της παράνομης, μη δηλωθείσας και ανεξέλεγκτης αλιείας.

Μεταξύ της ΕΕ και των κρατών μελών της, κάποια προγράμματα σε αναπτυσσόμενες χώρες έχουν τύχει υποστήριξης, είτε για συγκεκριμένες χώρες είτε για μια περιφέρεια. Τα προγράμματα αυτά έχουν αποδείξει την αξία τους ως μέσα αποτροπής της παράνομης, μη δηλωθείσας και ανεξέλεγκτης αλιείας και πρέπει, συνεπώς, να επεκταθούν σημαντικά. Η Επιτροπή επίσης προσπαθεί να ανταποκριθεί σε αυτήν την ανάγκη μέσω του δικτύου που διαθέτει σχετικά με τις διμερείς αλιευτικές συμφωνίες. Αμφότερες προσεγγίσεις απαιτούν την υποστήριξη και τη συνεργασία των αναπτυσσόμενων χωρών, κάτι που δεν επιτυγχάνεται πάντα εύκολα.

==> υπήρξε κάποια επιτυχία, πρέπει να συνεχιστεί και να επεκταθεί και να υπάρξει καλύτερος συντονισμός με εθνικές οργανώσεις παροχής βοήθειας

Δεδομένης της φύσης της παράνομης, μη δηλωθείσας και ανεξέλεγκτης αλιείας και της ποικιλίας των μέσων που απαιτούνται για την καταπολέμησή της, η αποτελεσματική δράση εκ μέρους της ΕΕ απαιτεί συντονισμένο έργο σε αρκετά μέτωπα, μεταξύ των οποίων διάφορες γενικές διευθύνσεις – τουλάχιστον στη ΓΔ Αλιείας (όλες οι πτυχές της ΚΑΠ), στη ΓΔ Εμπορίου (ρύθμιση του διεθνούς εμπορίου ιχθύων που προέρχονται από παράνομη, μη δηλωθείσα και ανεξέλεγκτη αλιεία), στη ΓΔ Ανάπτυξης (υποστήριξη της αναπτυξιακής συνεργασίας για τις δραστηριότητες εποπτείας) και στη ΓΔ Υγείας και Προστασίας των Καταναλωτών (αρμόδια για την έκδοση αδειών εισαγωγής ιχθύων), αλλά και άλλων. Όταν η Επιτροπή ανέπτυξε το σχέδιο δράσης της το 2002, θέσπισε τη διυπηρεσιακή διαβούλευση, αλλά για κάποιον λόγο έπαψε να ισχύει.

Στο πρόγραμμα εργασίας της για το 2007, η Επιτροπή ανακοίνωσε ότι η παράνομη, μη δηλωθείσα και ανεξέλεγκτη αλιεία θα καταστεί εκ νέου τομέας προτεραιότητας και ότι θα υποβάλει τόσο μια ανακοίνωση σχετικά με την αυτήν όσο και μια πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου που θα καθορίζει μια νέα στρατηγική για την καταπολέμηση της παράνομης, μη δηλωθείσας και ανεξέλεγκτης αλιείας. Αυτό το ανανεωμένο ενδιαφέρον εκ μέρους της Επιτροπής δεν μπορεί παρά να είναι ευπρόσδεκτο, και σκοπός της παρούσας έκθεσης είναι να παράσχει στην Επιτροπή συγκεκριμένες ιδέες και προτάσεις για το τι θα πρέπει να γίνει.

4. Τι θα πρέπει να κάνει η ΕΕ – Σχέδιο δράσης για το 2007

Πέραν της συνέχισης και της ενίσχυσης των σημείων δράσης από το 2002, η εισηγήτρια θεωρεί ότι στο νέο σχέδιο δράσης που εκπονεί επί του παρόντος η Επιτροπή θα πρέπει να

συμπεριλαμβάνονται και τα στοιχεία που ακολουθούν. Όπως συμβαίνει και με το αρχικό σχέδιο δράσης, κάποια από τα σημεία αυτά ήδη μπορούν να υλοποιηθούν, εάν η ΕΕ εξεύρει την απαραίτητη πολιτική βούληση, ενώ υπάρχουν και άλλοι, πιο μακροπρόθεσμοι στόχοι που απαιτούν τη συνεργασία και άλλων παραγόντων στη διεθνή κοινότητα.

Πολλές από τις προτάσεις που ακολουθούν αποσκοπούν στη βελτίωση και, σε ορισμένες περιπτώσεις, στην εναρμόνιση του υφιστάμενου νομικού πλαισίου, σε εθνικό, κοινοτικό ή διεθνές επίπεδο, υπό το πρίσμα της εμπειρίας που έχει αποκτηθεί από την εκπόνηση του σχεδίου του FAO. Περαιτέρω συζητήσεις στο πλαίσιο του FAO είχαν ως αποτέλεσμα έγγραφα πιο λεπτομερή από το αρχικό σχέδιο και διάφορες ΠΟΔΑ υιοθέτησαν μέτρα για την καταπολέμηση της παράνομης, μη δηλωθείσας και ανεξέλεγκτης αλιείας, τα οποία ενίοτε αποδείχθηκαν αποτελεσματικά. Είναι πολύ σημαντικό να υπάρξει συντονισμός σε όλα αυτά τα επίπεδα, διαφορετικά η παράνομη, μη δηλωθείσα και ανεξέλεγκτη αλιεία θα συνεχίσει να εκμεταλλεύεται θάλασσες, αγορές, σημαίες, κλπ., όπου ισχύουν λιγότεροι αυστηροί περιορισμοί.

Το οικονομικό και πολιτικό κλίμα στον κόσμο σήμερα, με την ελευθέρωση του εμπορίου και τον κυρίαρχο στόχο της ελεύθερης κυκλοφορίας αγαθών και κεφαλαίων, έχει συμβάλει σε σημαντικό βαθμό στη δημιουργία μιας κατάστασης που ευνοεί την παράνομη, μη δηλωθείσα και ανεξέλεγκτη αλιεία και την εμπορία των προϊόντων αυτής. Η ολοένα και μεγαλύτερη ευκολία με την οποία κεφάλαια και ιχθείς κυκλοφορούν στον πλανήτη δεν συνοδεύθηκε από επαρκή μέσα ελέγχου, που θα επέτρεπαν να εξακριβώνεται ότι ό,τι κινείται ελεύθερα είναι και νόμιμο. Για παράδειγμα, όταν συζητούνται τα σχέδια του FAO ή της ΕΕ ή όταν οι ΠΟΔΑ εξετάζουν το ενδεχόμενο επιβολής κυρώσεων ή λήψης άλλων μέτρων, εγείρεται το φάντασμα του ΠΟΕ – ο «παράγοντας ψύξης του ΠΟΕ» («WTO chill factor»). Πολύ συχνά μια καλή ιδέα εγκαταλείπεται όταν υποδειχθεί ότι ενδέχεται να μην είναι συμβατή με τους κανόνες του ΠΟΕ. Αυτό συνέβη και σε συζητήσεις με την Επιτροπή κατά την εκπόνηση της παρούσας έκθεσης. Πρόκειται όμως για μια απλοϊκή δικαιολογία, προκειμένου να αποφευχθεί η δράση – η ΕΕ πρέπει να επιδείξει το θάρρος της γνώμης, ασκώντας έντονη πίεση για οποιαδήποτε μέτρα είναι απαραίτητα για την πρόληψη της παράνομης, μη δηλωθείσας και ανεξέλεγκτης αλιείας. Δύσκολα θα μπορούσε ο ΠΟΕ να υπερασπιστεί το εμπόριο παράνομα αλιευμένων ιχθύων.

Ένα καίριο βήμα είναι τα κράτη μέλη να εφαρμόσουν πλήρως τις διατάξεις της ΚΑΠ, καθώς, όπως έχει επανειλημμένως επισημάνει η Επιτροπή, υπάρχουν σοβαρά προβλήματα συμμόρφωσης. Η πρόσφατη δικαστική υπόθεση και το πρόστιμο που επεβλήθη στη Γαλλία επέφεραν κάποιες βελτιώσεις, αλλά δυστυχώς άλλα κράτη μέλη δεν έχουν βελτιώσει τον βαθμό συμμόρφωσής τους.

Η ανιχνευσιμότητα των ιχθύων είναι καίριο ζήτημα, ξεκινώντας από το σκάφος αλίευσης και συνεχίζοντας στην αλυσίδα επιτήρησης έως την τελική πώληση, προκειμένου να προληφθεί η είσοδος και η νομιμοποίηση προϊόντων από παράνομη, μη δηλωθείσα και ανεξέλεγκτη αλίευση. Η έκθεση Fraga επεσήμανε ότι η οικολογική σήμανση αποτελεί σημαντικό εργαλείο για την αύξηση της διαφάνειας.

Υπάρχουν διάφορες εσωτερικές δράσεις τις οποίες θα μπορούσε να αναλάβει άμεσα η ΕΕ, χωρίς να περιμένει από τη διεθνή κοινότητα να κινητοποιηθεί.

1. Οι σοβαρές παραβάσεις που έχουν συμφωνηθεί στο πλαίσιο της ΚΑΠ (κανονισμός αριθ. 1447/99) θα πρέπει να συνοδεύονται από την επιβολή ελάχιστων κυρώσεων σε όλα τα κράτη μέλη. Οι κυρώσεις θα πρέπει να είναι επαρκώς επαχθείς, ώστε να λειτουργούν αποτρεπτικά, δεδομένης της μεγάλης αξίας ορισμένων ειδών που αποτελούν στόχο παράνομης, μη δηλωθείσας και ανεξέλεγκτης αλιείας.
2. Οι συναφείς κανονισμοί της ΚΑΠ (τουλάχιστον ο κανονισμός αριθ. 2847/93 για τον έλεγχο και ο κανονισμός αριθ. 104/2000 για την κοινή αγορά) θα πρέπει να τροποποιηθούν, ώστε όλα τα προϊόντα ιχθύος, επεξεργασμένα και μη, να συνοδεύονται από πιστοποιητικό που θα επιτρέπει την ανίχνευση της προέλευσής τους και θα αναγράφει, μεταξύ άλλων, τον τόπο και την ημερομηνία αλίευσης, καθώς και τα στοιχεία του αλιευτικού σκάφους. Ενώ η εν λόγω απαίτηση υφίσταται εν μέρει για ιχθείς με κοινοτική προέλευση, είναι ατελής και χρειάζεται ενίσχυση. Επίσης, θα πρέπει να ισχύει και για ιχθείς που εισέρχονται στην ΕΕ, είτε μέσω διαμετακόμισης είτε με προορισμό την αγορά της ΕΕ (βλ. σημείο 8 κάτωθι).
3. Όλοι οι μαύροι κατάλογοι που έχουν εγκριθεί από ΠΟΔΑ θα πρέπει να δημοσιευθούν πάραυτα από τη ΓΔ Αλιείας στον ιστότοπό της, περιλαμβάνοντας τα ονόματα των πλοιοκτητών και των φορέων εκμετάλλευσης, καθώς τέτοιου είδους συμπεριφορά δεν θα πρέπει να επιβραβεύεται με κανενός είδους εχεμύθεια. Οι εν λόγω κατάλογοι επίσης θα πρέπει να ενσωματωθούν στην κοινοτική νομοθεσία και να απαγορευτεί στα σκάφη αυτά να εισέρχονται σε κοινοτικούς λιμένες για εκφόρτωση ιχθύων, ανεφοδιασμό ή για οιονδήποτε άλλο λόγο, εκτός από περιπτώσεις επείγουσας ανάγκης για ανθρωπιστικούς λόγους. Σήμερα, μόνον ο κατάλογος της NEAFC συμπεριλαμβάνεται σε έναν κανονισμό, και με πρόσφατη τροποποίηση του κανονισμού αριθ. 51/2006 του Συμβουλίου αποτρέπεται η είσοδος των εν λόγω σκαφών σε κοινοτικούς λιμένες. Αυτή η προσέγγιση θα πρέπει να τυποποιηθεί σε όλους τους μαύρους καταλόγους που έχουν εγκριθεί από ΠΟΔΑ. Επίσης, θα πρέπει να απαγορευτεί σε κοινοτικά σκάφη να παρέχουν υπηρεσίες στα εν λόγω σκάφη και στη θάλασσα.
4. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να αναλάβουν μεγαλύτερες ευθύνες όσον αφορά τις πράξεις των υπηκόων τους, ώστε να προλαμβάνουν τη συμμετοχή τους σε δραστηριότητες παράνομης, μη δηλωθείσας και ανεξέλεγκτης αλιείας ή την υποστήριξή αυτών. Η CCAMLR υιοθέτησε φέτος ένα νέο μέτρο που απαιτεί από τις χώρες να διακριβώνουν εάν κάποιο φυσικό ή νομικό πρόσωπο που υπάγεται στη δικαιοδοσία τους συμμετέχει σε δραστηριότητες παράνομης, μη δηλωθείσας και ανεξέλεγκτης αλιείας, και, εάν ναι, να προβαίνουν στις δέουσες ενέργειες. Εάν η ΕΕ οφείλει να το πράττει αυτό στο πλαίσιο της CCAMLR, τότε θα πρέπει να καταστεί γενική αρχή.
5. Η συμμετοχή οργανωμένων εγκληματικών κυκλωμάτων σε παράνομη, μη δηλωθείσα και ανεξέλεγκτη αλιεία θα πρέπει να ερευνηθεί από την Ευρωπόλ. Δεν προκαλεί εντύπωση το γεγονός ότι, δεδομένης της μεγάλης αξίας ορισμένων ειδών που αποτελούν στόχο παράνομης, μη δηλωθείσας και ανεξέλεγκτης αλιείας, υπάρχουν ενδείξεις ότι εμπλέκονται και εγκληματικές οργανώσεις.

Θα μπορούσαν να αναληφθούν και άλλες δράσεις από την ΕΕ, αλλά ενδέχεται να απαιτούν κάποιον βαθμό συνεργασίας με άλλες χώρες.

6. Όλα τα αλιευτικά σκάφη και τα σκάφη μεταφοράς ιχθύων που εισέρχονται σε κοινοτικό λιμένα, ανεξάρτητα από τη σημαία υπό την οποία πλέουν, θα πρέπει να είναι σαφώς αναγνωρίσιμα, σύμφωνα με τις τυπικές προδιαγραφές του FAO. Οι εκθέσεις δραστηριοτήτων εποπτείας υποδεικνύουν ότι πολλά σκάφη δεν είναι αναγνωρίσιμα ενώ αλιεύουν. Οι προδιαγραφές του FAO έχουν υιοθετηθεί από πολλές ΠΟΔΑ, οπότε η ΕΕ οφείλει να πράξει το ίδιο.
7. Όλα τα αλιευτικά σκάφη και τα σκάφη μεταφοράς ιχθύων που πλέουν υπό τη σημαία τρίτων χωρών θα πρέπει να διαθέτουν τον ίδιο εξοπλισμό ελέγχου και εποπτείας με αυτόν των κοινοτικών σκαφών, συμπεριλαμβανομένων συστημάτων παρακολούθησης σκαφών (VMS), ηλεκτρονικών ημερολογίων πλοίου, κ.ά. Για σκάφη που έρχονται από περιοχή όπου εφαρμόζονται συστήματα παρατηρητών, θα πρέπει να συνοδεύονται είτε από τον παρατηρητή είτε από τις συναφείς εκθέσεις παρατηρητή, κατά το δοκούν.
8. Τα κράτη μέλη δεν θα πρέπει να επιτρέπουν σε σκάφος που πλέει υπό τη σημαία τους να διαγραφεί από το εθνικό νηολόγιο, εκτός εάν ο πλοιοκτήτης μπορεί να αποδείξει ότι δεν μετεγγράφεται σε νηολόγιο χώρας που έχει αναγνωριστεί από κάποια ΠΟΔΑ ότι συμβάλλει σε δραστηριότητες παράνομης, μη δηλωθείσας και ανεξέλεγκτης αλιείας. Παρόλο που δεν μπορεί να αποτραπεί από την ΕΕ μια μεταγενέστερη μεταφορά σε σημαία ευκαιρίας (αν και πολλές είναι οι δυνατότητες δυνάμει του σημείου 1 του σχεδίου δράσης του 2002 ή του σημείου 4 που προτείνεται ανωτέρω), η ΕΕ θα πρέπει τουλάχιστον να λάβει αυτό το μέτρο.
9. Οι κατάλογοι σκαφών στα οποία η ΓΔ Υγείας και Προστασίας των Καταναλωτών επιτρέπει την άμεση εξαγωγή στην Κοινότητα πρέπει να διασταυρώνονται με περιφερειακούς ή εθνικούς καταλόγους σκαφών που διεξάγουν παράνομη, μη δηλωθείσα και ανεξέλεγκτη αλιεία. Επί του παρόντος, η ΓΔ Υγείας και Προστασίας των Καταναλωτών δεν καταρτίζει κατάλογο σκαφών με άδεια εξαγωγής, και ορισμένα από τα σκάφη τα οποία έχουν λάβει άδεια από τη ΓΔ Υγείας και Προστασίας των Καταναλωτών είναι γνωστοί υπότροποι. Η ΓΔ Υγείας και Προστασία των Καταναλωτών πρέπει να διαθέτει την εξουσία να διαγράψει αυτά τα σκάφη.
10. Όλες οι ποσότητες ιχθύων που είναι προς εκφόρτωση σε κάποιον κοινοτικό λιμένα ή προς εισαγωγή στην ΕΕ θα πρέπει να συνοδεύονται από επαρκώς λεπτομερή έγγραφα τα οποία θα αποδεικνύουν ότι πρόκειται για ιχθείς νόμιμης προέλευσης. Για τα αλιευτικά σκάφη που εκφορτώνουν άμεσα τα αλιεύματά τους θα απαιτούνται όλες οι απαραίτητες άδειες αλιείας στην εκάστοτε περιοχή, είτε πρόκειται για χωρικά ύδατα τρίτης χώρας είτε για την εκάστοτε ΠΟΔΑ. Για σκάφη που εκφορτώνουν ιχθείς που έχουν αλιευθεί από άλλα σκάφη θα απαιτείται και άδεια μεταφόρτωσης, επιπλέον των ως άνω εγγράφων. Στα σκάφη που δεν θα διαθέτουν αυτά τα έγγραφα θα απαγορεύεται πλήρως η εκφόρτωση ιχθύων ή η εξυπηρέτησή τους (καύσιμα, προμήθειες, κλπ.).

Καθίσταται σαφές ότι οι βασικές προϋποθέσεις για την καταπολέμηση της παράνομης, μη δηλωθείσας και ανεξέλεγκτης αλιείας είναι η ανιχνευσιμότητα, η διαφάνεια και η συνεργασία σε όλα τα επίπεδα. Επίσης, απαιτείται πολύ μεγαλύτερη πολιτική βούληση από όση έχει επιδεχθεί έως σήμερα για την αντιστάθμιση των οικονομικών συμφερόντων που εξυπηρετούνται από δραστηριότητες παράνομης, μη δηλωθείσας και ανεξέλεγκτης αλιείας.

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Τίτλος	Εφαρμογή του σχεδίου κοινοτικής δράσης για την εξάλειψη της παράνομης αλιείας καθώς και της αλιείας που διεξάγεται χωρίς την υποβολή εκθέσεων και την εφαρμογή κανόνων		
Αριθ. διαδικασίας	2006/2225(INI)		
Επιτροπή αρμόδια επί της ουσίας Ημερομηνία αναγγελίας στην ολομέλεια της έγκρισης εκπόνησης	PECH 28.9.2006		
Γνωμοδοτική(ές) επιτροπή(ες) Ημερομ. αναγγελίας στην ολομέλεια	ENVI 28.9.2006	INTA 28.9.2006	DEVE 28.9.2006
Αποφάσισε να μη γνωμοδοτήσει Ημερομηνία της απόφασης	ENVI 3.10.2006	INTA 3.10.2006	DEVE 3.10.2006
Ενισχυμένη συνεργασία Ημερομ. αναγγελίας στην ολομέλεια			
Εισηγητής(ές) Ημερομηνία ορισμού	Marie-Hélène Aubert 13.7.2006		
Εισηγητής(ές) που αντικαταστάθηκε(καν)			
Εξέταση στην επιτροπή	3.10.2006	20.12.2006	
Ημερομηνία έγκρισης	25.1.2007		
Αποτέλεσμα της τελικής ψηφοφορίας	+ 24 - 0 0 1		
Βουλευτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	James Hugh Allister, Σταύρος Αρναουτάκης, Elspeth Attwooll, Marie-Hélène Aubert, Iles Braghetto, Niels Busk, Luis Manuel Capoulas Santos, David Casa, Zdzisław Kazimierz Chmielewski, Carmen Fraga Estévez, Ιωάννης Γκλαβάκης, Pedro Guerreiro, Ian Hudghton, Heinz Kindermann, Albert Jan Maat, Rosa Miguélez Ramos, Philippe Morillon, Seán Ó Neachtain, Willi Piecyk, Dirk Sterckx, Catherine Stihler, Daniel Varela Suanzes-Carpegna		
Αναπληρωτής(ές) παρών(όντες) κατά την τελική ψηφοφορία	Duarte Freitas, James Nicholson		
Αναπληρωτής(ές) (άρθρο 178, παρ. 2) παρών(όντες) κατά την τελική ψηφοφορία	Thomas Wise		
Ημερομηνία κατάθεσης	29.1.2007		
Παρατηρήσεις (πληροφορίες που διατίθενται σε μία μόνον γλώσσα)	...		